

Postanowienie z dnia 24 września 2001 r.

II UKN 560/00

Odwołanie do sądu w związku z beczynnością organu rentowego (art. 477⁹ § 4 KPC) podlega odrzuceniu, gdy organ rentowy wydał i wykonał decyzję, a jedynie nie doręczył jej zainteresowanemu.

Przewodniczący SSN Beata Gudowska, Sędziowie SN: Krystyna Bednarczyk (sprawozdawca), Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 24 września 2001 r. sprawy z wniosku Zofii W., z udziałem Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Poszkodowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w Ł. o zobowiązanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do wydania decyzji, na skutek kasacji Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Poszkodowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 maja 2000 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

u c h y l i ć zaskarżony wyrok i poprzedzający go wyrok Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi z dnia 22 listopada 1999 r. [...] i odwołanie odrzucić.

U z a s a d n i e n i e

Wnioskodawczyni Zofia W. wniosła 22 odwołania na beczynność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w Ł. twierdząc, że organ rentowy w latach 1981 - 1995 nie doręczał jej kolejnych decyzji w przedmiocie podwyższenia i waloryzacji świadczeń.

Wyrokiem z dnia 22 listopada 1999 r. [...] Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi oddalił odwołanie. Sąd ustalił, że w spornym okresie organ rentowy wydawał każdorazowo decyzje dotyczące podwyższenia i waloryzacji

świadczeń i wypłacał wnioskodawczyni podwyższone świadczenia.

Apelacja wnioskodawczyni od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi z dnia 30 maja 2000 r. [...]. Sąd Apelacyjny nie dopatrył się naruszenia przepisów postępowania przez Sąd pierwszej instancji i uznał rozstrzygnięcie za prawidłowe.

Wyrok ten zaskarżyła kasacją wnioskodawczyni wskazując jako podstawę kasacji naruszenie przepisów postępowania - art. 109 § 1 i art. 46 KPA w związku z art. 95 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Naruszenie tych przepisów polega na tym, że decyzje organu rentowego nie zostały doręczone na piśmie za zwrotnym poświadczaniem odbioru. W związku z tymi zarzutami wnioskodawczyni wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie jest dopuszczalne żądanie w drodze sądowej prawidłowego doręczenia decyzji organu rentowego. Zgodnie z art. 23 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 25 listopada 1986 r. o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 1989 r. Nr 25, poz. 137 ze zm.) a także art. 477⁹ § 4 KPC odwołanie przysługuje od decyzji organu rentowego oraz w przypadku, gdy organ rentowy nie wydał decyzji w terminie dwóch miesięcy licząc od dnia zgłoszenia roszczenia. Odwołanie w związku z beczynnością przysługuje tylko wówczas, gdy żądanie zostało zgłoszone w organie rentowym i nie zostało w terminie załatwione. Nie przysługuje natomiast odwołanie na to, że organ rentowy nie wydał decyzji w sprawie, w której przepisy zobowiązują go do działania z urzędu (np. waloryzacji świadczeń). W takim przypadku zainteresowany musi zgłosić w organie rentowym żądanie wykonania ustawowego obowiązku i od daty tego zgłoszenia biegnie dwumiesięczny termin do wydania decyzji.

W 22 odwołaniach wnioskodawczyni nie powołuje się na to, że jakiegokolwiek jej roszczenie zgłoszone w organie rentowym nie zostało w dwumiesięcznym terminie załatwione decyzją. Zarzuty podniesione w tych odwołaniach sprowadzają się do tego, że decyzje wydawane przez organ rentowy z urzędu nie zostały jej doręczone. W sytuacji, gdy organ rentowy wydał z urzędu decyzję i decyzję tą wykonał, nie jest dopuszczalne wniesienie w trybie art. 477⁹ § 4 KPC odwołania do sądu na beczyn-

ność tego organu tylko z tej przyczyny, że decyzja nie została zainteresowanemu doręczona. Doręczenie decyzji ma wpływ na bieg terminu do wniesienia odwołania i kwestia uchybień w tym zakresie powinna być brana pod uwagę przy badaniu terminowości wniesienia odwołania od decyzji podwyższającej świadczenie. Ponieważ wszystkie odwołania wnioskodawczynie dotyczą jedynie bezczynności organu rentowego, należało uznać, że droga sądowa w tej sprawie jest niedopuszczalna. Odwołanie podlega zatem odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 KPC.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹⁶ KPC uchylił oba wyroki i odwołanie odrzucił.

=====